

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти

Кафедра управління та адміністрування

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ (за типом закладу)

(найменування навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) /другого (магістерського)
рівня вищої освіти**

**спеціальності 014 Середня освіта (за предметними
спеціальностями)**

(шифр і назва спеціальності)

**предметної спеціальності 014.09 Середня освіта
(Інформатика)**

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Інформатика)

(назва освітньої програми)

мова навчання українська

Дніпро - Слов'янськ – 2023 р.

Розробники:

Набока О.Г. – доктор педагогічних наук, професор, перший проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет

Гончар Л.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри управління та адміністрування ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет;

Колган Т.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри управління та адміністрування Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри управління та адміністрування (протокол № 10 від «9» червня 2023 р.)

Завідувач кафедри управління та адміністрування

Л.В.Гончар

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»

«29» червня 2023 р. протокол № 9

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Управління закладами освіти

Кількість кредитів	3 кредити
Рік підготовки, семестр	1-й рік, 2-й семестр
Компонент освітньої програми	<u>обов'язковий</u>
Викладач	Набока Ольга Георгіївна, доктор педагогічних наук, професор
Контактна інформація	olganaboka@gmail.com
Консультації	четвер з 14.00 до 16.00
Анотація навчальної дисципліни	<p>Професійна діяльність сучасного педагога – викладача, вчителя є поліфункціональною, зміст якої виходить за межі психолого-педагогічних та методичних знань і потребує оволодіння ним знаннями й уміннями суміжних галузей наук з управління. Водночас практика свідчить про недостатню готовність не лише вчителів, а й керівників навчальних закладів до професійної управлінської діяльності та відсутність у багатьох з них необхідної управлінської компетентності.</p> <p>Навчальна дисципліна «Управління закладами освіти» (за типом закладу) спрямована на подолання у фаховій підготовці майбутніх педагогів суперечностей між наявним рівнем управлінської компетентності керівників та працівників ЗО; їхнім намаганням підвищити рівень управлінської компетентності та відсутністю науково-методичного забезпечення цієї діяльності.</p>
Опис навчальної дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління закладами освіти» (за типом закладу) є опанування магістрантами освітньо-професійної програми «Середня освіта (Інформатика)» загальними і фаховими компетентностями, достатніми для здійснення ефективної діяльності керівника сучасного закладу освіти, розвиток системно-аналітичного мислення, організаторських та управлінських здібностей, формування квазіпрофесійного досвіду управлінської діяльності.</p> <p>Компетентності, що набуває здобувач по завершенню вивчення дисципліни:</p>

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти (в системі середньої освіти, фахової передвищої освіти), що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.

СК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати інноваційні освітні технології та методики навчання з предметної спеціальності у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя; створювати власний професійний імідж, презентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою.

СК6. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу; враховувати різноманітність індивідуальних особистостей здобувачів освіти та взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу на засадах партнерства та підтримки (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).

СК7. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

Ключові слова: управління, заклади освіти, стратегія, персонал, керівник, управлінський цикл, організаційна структура, технології управління, якість освіти, освітній процес.

Очікувані результати навчання:

РН3. Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньою діяльністю, демонструє вміння планувати й управляти

	<p>освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.</p> <p>РН4. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.</p> <p>РН5. Описує методiku розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.</p> <p>РН7. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.</p> <p>РН8. Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.</p> <p>РН 11. Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу; здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організувати роботу в інклюзивному освітньому середовищі.</p> <p>РН 12. Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>РН 13. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.</p> <p>Матеріали та ресурси (Дистанційний курс http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2156)</p>
Теми	<p>Тема 1. Становлення та розвиток науки управління закладами освіти</p> <p>Тема 2. Заклади освіти в системі освіти України</p> <p>Тема 3. Теоретико-методологічні засади управління закладами освіти</p> <p>Тема 4. Заклад освіти як об'єкт управління</p> <p>Тема 5. Сучасні технології управління закладами освіти</p> <p>Тема 6. Управлінська діяльність керівника закладу освіти</p>

<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><u>Методи навчання:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – словесні (лекція, дискусія, співбесіда тощо); – практичні (практичні заняття, кейси, розв’язання управлінських ситуацій); – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання есе, рефератів); – проектні (розроблення мініпроектів, робота у мінігрупах); – цифрові (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); – самостійна робота (розв’язання завдань).
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><u>Комунікаційна політика.</u> Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану пошту. Обов’язком здобувача є перевірка мінімум один раз на тиждень поштової скриньки та перегляд повідомлень відповідного дистанційного курсу на університетській платформі Moodle. Можлива комунікація телефоном чи іншими месенджерами за вимогою здобувача.</p> <p><u>Політика відвідування занять.</u> Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов’язковим – в оффлайн або онлайн режимі. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту академічної групи. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров’я є незадовільним і може вплинути на здоров’я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби. За об’єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем, деканатом.</p>

<p>Оцінювання</p>	<p><u>Політика щодо оцінювання.</u> Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за лекції здійснюється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у перебігу лекції.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час практичного заняття здійснюється за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття; під час тестування – за правильні відповіді на запитання тесту з теми заняття; у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні; за отриманий правильний результат. <p>Оцінювання рефератів та презентацій за визначеними темами здійснюється відповідно до таких критеріїв:</p> <ul style="list-style-type: none"> за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту, має бути ще не менше трьох джерел інформації); за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на використану літературу та джерела; за наявність змістовних висновків; за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах. <p>У разі виявлення невідповідності результатів навчання окремим критеріям із тієї чи тієї форми контролю знань кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена:</p> <ul style="list-style-type: none"> за неповну відповідь; за кожен неправильну відповідь; за невчасне виконання завдання; за недостовірність поданої інформації; за недостатнє розкриття теми; за відсутність посилань на літературні джерела.
--------------------------	---

Розподіл балів за темами та формами занять

	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Разом
Лекція	1	1	1	1	1	1	6
Практичне заняття	4	6	6	6	6	6	34
Самостійна робота (в т.ч. підсумкове тестування)	10	10	10	10	10	10	60
Разом	15	17	17	17	17	17	100

Результати поточних контролів рівня знань здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання (у вигляді певної кількості отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до їхнього відома, виставляються в Журнал обліку роботи академічної групи та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Підведення підсумків поточної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється в період від останнього практичного та/або лабораторного заняття до дня консультації перед екзаменом із цієї дисципліни, підставою чого є графік екзаменаційної сесії. На останньому аудиторному занятті викладач має оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (за присутності академічної групи) накопичені ними бали поточного оцінювання за результатами навчання з навчальної дисципліни, отримані під час лекційних, практичних та/або лабораторних занять, та за виконану самостійну роботу.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище.

Навчальна дисципліна оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів.

Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти.

Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни,

де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

Підсумкове оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни у формі заліку здійснює викладач, який проводив практичні та/або лабораторні заняття в академічній групі. Відомість успішності видається викладачеві в деканаті в день останнього аудиторного (практичного та/або лабораторного) заняття в групі і має бути закрита на останній день перед початком екзаменаційної сесії.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курскових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

Для визначення критеріїв оцінювання для отримання заліку потрібно зважати на такі загальні положення:

на оцінку **«зараховано» (60-100 балів)** заслуговує здобувач вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу отримав зазначену кількість балів протягом семестру;

оцінка **«не зараховано» (0-59 балів)** виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу не набрав 60 балів упродовж семестру, він має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу.

Політика щодо перескладання. У разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач має право на два перескладання: викладачу та комісії.

У разі, якщо здобувач вищої освіти не з'явився в день складання екзамену з поважної причини, підтвердженої документально, у відомість обліку успішності ставиться запис «не з'явився», а здобувач має право перескласти екзамен викладачеві у визначений деканатом день.

Здобувач, який протягом семестру не набрав 60 балів з навчальної дисципліни, вважається недопущеним до складання екзамену з цієї дисципліни, й у відомість обліку успішності ставиться запис «не допущений». Здобувач має право допрацювати необхідні бали за погодженням з викладачем та перескласти екзамен викладачеві у визначений деканатом день.

Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач не згоден з оцінюванням його знань він може звернутися до апеляційної комісії та оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності у ДДПУ регулюється Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів та для здобувачів передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації.

За порушення академічної доброчесності здобувачі ДДПУ можуть бути притягнуті до такої відповідальності:

	<ul style="list-style-type: none"> – повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); – повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; – позбавлення академічної стипендії відповідно до норм чинного законодавства; – позбавлення наданих ДДПУ пільг з оплати навчання (за умови їх отримання); – усне зауваження від працівника або уповноваженого представника адміністрації (керівника кафедри, факультету тощо) та попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності; – повторне виконання завдання; – зниження оцінки за виконання завдання; – усне чи письмове повідомлення юридичної або фізичної особи, яка здійснює оплату за навчання, про факт порушення; – виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу; – позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо; – відрахування.
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають всі виконані практичні завдання отримують додатково 10 балів до результатів оцінювання за поточним контролем. Здобувачі, які протягом семестру підготують та подадуть до публікації наукову статтю за тематикою дисципліни у фахове видання України або іншої країни, можуть отримати додатково 25 балів, але не більше у підсумку 100 балів за дисципліну.</p>

Набока О.Г.

доктор педагогічних наук, професор

